

NS-wandeling Noordhollands Duinreservaat

Castricum – Egmond 15 km

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). NS-wandeling NH-Duinreservaat loopt samen met een deel van het Nederlands Kustpad (LAW 5-2 Hoek van Holland-Den Oever, 213 km). Die is opgenomen in het North Sea Trail-project, een samenwerking van landen langs de Noordzee (zie www.northseatrail.nl).

Je begint bij station Castricum en eindigt na ca. **15 km** in Egmond aan Zee, waar je de bus pakt naar station Alkmaar of station Heiloo. Inkorten is niet mogelijk.

Let op: een toegangskaartje voor het Noordhollands Duinreservaat is **verplicht**. Te koop voor € 2,00 bij de kaartautomaat, na 1 km op de route (betalen met pinpas), of online via www.pwn.nl/duinkaartkopen. Je loopt veel over onverharde paden; mul zand en hoogteverschillen maken het lopen iets zwaarder. Wil je in het begrazingsgebied de dieren op veilige afstand houden (25 m) en ze niet voeren? Honden zijn (kort) aangelijnd toegestaan. Veel wandelplezier!

Heen- en terugreis

Castricum is rechtstreeks per trein bereikbaar vanaf Utrecht/ Amsterdam, Haarlem/Beverwijk en Alkmaar/ Den Helder/Hoorn (meerdere treinen per uur).

Terugreis: vanaf halte 'Busstation' in Egmond aan Zee rijdt buslijn 165 naar station Alkmaar. De bus vertrekt 2x per uur, zo 1x per uur. Buurtbus 408 rijdt 1x per uur naar station Heiloo, maar niet op zo. Actuele tijden, zie www.ns.nl/reisplanner (ook bustijden).

Horeca

Let op: de openingstijden veranderen regelmatig. Check ze daarom vooraf op de betreffende site.

- Station Castricum: Kiosk (op het perron), dagelijks geopend vanaf 9 uur (geen zitje).
- Steakhouse Bij de Buurvrouw (met de rug naar voorzijde station: 200 m naar links), dagelijks geopend vanaf 11.30 uur; www.bijdebuurvrouw.nl
- Patisserie/Tearoom De Roset (centrumzijde, met rug naar station: linksaf en eerste straat rechts), open ma t/za vanaf 8.30 uur; www.deroset.nl
- In zelfde straat: IJssalon Marx O'larrys, 's zomers dagelijks geopend, daarbuiten wisselende tijden afhankelijk van seizoen; www.marxolarrys.nl
- Na ca. 1 km, t.o. kaartautomaat: horecapunt bij het Strandvondstenmuseum, wisselende openingstijden, zie www.strandvondstenmuseum.nl
- Na 5 km: restaurant Johanna's Hof, dagelijks open vanaf 9 uur; www.johannashof.nl

- Aan het eind, in Egmond aan Zee, zijn meerdere gelegenheden op de Boulevard en de Voorstraat.

Markering van de route

Voor elk tekstblok staat aangegeven welke markering je op dat moment volgt. Markeringen staan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, volg je de markering. Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Zie www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons: www.meldpuntroutes.nl.

Routebeschrijving

Tip: je kunt de route ook met je smartphone volgen.

Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.

Verlaat het station via de achteruitgang door vanaf de stationshal de voetgangerstunnel te nemen. (Neem tijdens de verbouwing de centrale trap vanaf het perron en ga rechtsaf door de tunnel.) *Schuin links ligt Archeologiemuseum Huis van Hilde*, www.huisvanhilde.nl. Op straatniveau rechtsaf en aan het eind van de parkeerplaats linksaf (Kramersweg). Bij P-21400 rechtdoor, Onderlangs. Vóór de begraafplaats bij P-62399/001 en knooppunt 14 (kp14) rechtsaf het fietspad op. Aan het eind (bij P-62399/002 en kp13) rechtsaf langs een betonnen muur. Aan einde muur linksaf, Geversweg. Verderop staat de automaat waar je een toegangskaartje kunt kopen voor het Noordhollands Duinreservaat.

1. Oude Schulpweg

De Oude Schulpweg, die op de Geversweg uitkomt, herinnert aan de schelpenvisserij. In de 17e en 18e eeuw werden langs het Noordzeestrand lege schalen van weekdieren 'gevist'. Via de Oude Schulpweg brachten de schelpenvissers hun zwaar beladen karren naar de achter de duinen gelegen dorpen. Bij Castricum laadden ze de schelpen over op schepen, die ze via de Schulpvaart naar Akersloot vervoerden. Daar werden ze in kalkovens gebrand tot kalk. De kalk diende als metselmateriaal.

Op splitsing (P-22590/001) links aanhouden, Hogeweg. Op kruising (kp11) rechtdoor bosweg in over een wildrooster, Nieuweweg. Op de volgende splitsing linksaf. Op splitsing daarna rechtsaf (bij kp12, Oude Schulpweg). Dit pad ongeveer 900 m volgen (zijpaden negeren) tot een klinkerweg, Johanna's weg. Deze weg kruisen en de Oude Schulpweg vervolgen, zijpaden negeren.

2. Bouwland in de duinen

Tussen de Johanna's weg en de Bredeweg zie je links een open terrein. Het is voormalig bouwland, dat tot de verderop gelegen boerderij de Brabantse Landbouw behoorde. Rond de percelen staan houtwallen die vroeger als veekering dienstdeden.

Voor in de eerste helft van de 19e eeuw probeerde men de uitgestrekte duinvalleien geschikt te maken voor de landbouw. Erg veel succes had dit niet. De bodem bleek onvruchtbaar en de grondwaterstand schommelde te veel. In 1917 werd de Brabantse Landbouw als laatste duinboerderij opgeheven en zijn de terreinen aan de natuur teruggegeven.

Aan het eind kom je bij de verharde Bredeweg; volg deze naar rechts. Ga in de bocht van de weg, bij P-22594, rechtsaf het onverharde pad op. Na 25 m sta je op een splitsing aan de rand van een uitgestrekte grasduinvlakte. Hier rechts aanhouden. Na ca. 700 m kom je op de hoofdroute van het Nederlands Kustpad (wit-rood gemarkeerd).

3. Begrazingsgebied De Limiet

De Limiet is een begrazingsgebied voor verschillende soorten runderen en schapen zoals de Scottish Highlander, Scottish Blackface en Oud Hollandse Landbokken. Door begrazing wordt de middenduinvlei opengehouden en kunnen er zandviolen en bijzondere mossen groeien. Voorheen zorgden het duinkonijn en schapen van de Brabantse Landbouw voor het beheer, maar het gebied dreigde te verruigen omdat de

konijnenstand afnam door twee epidemieën én omdat de landbouw in het gebied afnam. Afhankelijk van de ontwikkeling van de vegetatie en de konijnenstand bepalen de beheerders waar, wanneer en welke soort grazers er rondlopen.

Aan het eind linksaf klinkerweg op, Johanna's weg. Neem na 250 m de zandweg schuin links (Groeneweg). Ga op de kruising met een markeringssteen 'Groeneweg/Johanna's Hof' rechtsaf. Vervolgens klinkerweg oversteken en rechtdoor (zijpaden negeren). Je kruist de Leplaan. *(Na 200 m passeer je een pad naar links; het leidt naar een uitkijkpunt over een vogelmeer.)*

Ga aan het eind bij een informatiepaneel linksaf (kp01) de klinkerweg op. Aan je linkerhand ligt de voormalige duinboerderij Johanna's Hof, nu café-restaurant. Rechts, achter het parkeerterrein, ligt Bezoekerscentrum De Hoep.

4. Bezoekerscentrum De Hoep

Bezoekerscentrum De Hoep laat zien waar PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland voor staat. PWN zorgt dat er op elk moment van de dag zuiver en betrouwbaar drinkwater uit de kraan stroomt. Als natuurbeheerder is PWN verantwoordelijk voor duingebieden met grote ecologische waarde waar rust en ruimte overheersen. In het bezoekerscentrum is een interactieve tentoonstelling over de betekenis van de duinen voor de natuur en de drinkwaterzuivering. Er zijn regelmatig wisselexposities. www.pwn.nl/dehoep (toegang gratis, honden niet toegestaan).

Je passeert Johanna's Hof, steekt bij P-22882 de verkeersweg (Zeeweg) over en gaat rechtsaf het asfaltvoetpad op. Ga na ca. 70 m linksaf een bospad in (ingang wandelaars). Even later een klinkerweg kruisen, Van Speijcklaan, en rechtdoor lopen, Dennenlaan in. Op een kruising (kp02) linksaf, de Kroftlaan in, en een brede zandweg volgen.

5. Bos

Sinds de 19e eeuw is veel bos aangeplant in de duinen, aanvankelijk om het stuiven van de duinen tegen te gaan. In 1824 wilde koning Willem I de duinen bij Bakkum in een parkbos omzetten en de grond ontginnen ten behoeve van de landbouw. In de tweede helft van de vorige eeuw werd de grove den aangeplant voor de houtproductie. De boom bleek echter slecht bestand tegen de zeewind. In de jaren 30 probeerde men het opnieuw met de zwarte den, in het

kader van de werkverschaffing. Hoewel deze boom beter aansloeg, viel de productie tegen. Sinds 1950 zijn geen nieuwe bomen meer aangeplant. Dennen worden nu gekapt om licht en ruimte te scheppen voor een meer natuurlijke vegetatie.

 De Kroftlaan zo'n 700 m volgen (Rendorpsweg kruisen en zijpaden negeren). Op een kruising met een duinbeek (vaak droog) linksaf, het pad volgen aan de linkerkant van de beek. Op de volgende kruising rechtsaf de beek oversteken. Bij een afslag naar links rechtdoor en aan het eind linksaf (Melkvakweg). Volg dit pad tot aan de verharde Staringweg en ga hier rechtsaf. Op viersprong bij P-223887/001 rechtdoor, klinkerweg op. Pad naar links negeren. Neem ruim 100 m verder het eerste pad rechts, direct na een open stuk grasduin. Op de volgende kruising linksaf; pad naar links negeren. Je kruist een zandweg. Ga aan het eind van het pad linksaf en volg het slingerende pad tot aan een klinkerweg.

 Op de klinkerweg rechtsaf en daarna direct het eerste pad links. Einde pad rechtsaf. Op de kruising rechtdoor, brede zandweg vervolgen. Negeer een zijpad naar rechts. Direct na een bank op de kruising linksaf, een halfverhard pad op. Ga op de kruising met de beklinkerde Van Oldenborghweg rechtdoor, omhoog de Lageweg op. Volg dit fraaie pad door het open duingebied totdat je na circa 1,7 km uitkomt bij een klinkerweg (Middenweg).

6. Heuvelachtige middenduinen

Vanaf de Van Oldenborghweg tot aan Egmond loop je door de heuvelachtige middenduinen. Het duinlandschap is schaars begroeid met grassen, mossen, korstmossen en dwergstruiken. De zeewind geeft bomen geen kans. Vrijstaande struiken zijn door de wind 'geschoren'.

In de luwte staan kruipwilg, liguster, duindoorn en kardinaalsmuts. In het vogelbroedgebied broeden onder meer patrijs, roodborsttapuit, graspieper en nachtegaal.

 Steek de weg over en vervolg het pad (Lageweg). Aan het eind van het dennenbos een zijweg van rechts negeren en linksaf, pad omhoog. Je passeert een vogelobservatieplaats. Volg het pad tot aan een kruising met markeringssteen 'Egmond-Binnen 3 km'. Ga hier rechtsaf (Vlewoscheweg).

7. Zeedorpenlandschap

Zo'n 1,5 km voor Egmond kom je in het zogeheten zeedorpenlandschap. De bewoners van de zeedorpen gebruikten hun omringende duinen voor dagelijks gebruik. Struiken werden gekapt voor brandstof, plaggen werden gestoken voor meststof. De middenduinen kregen een kale aanblik, maar waren wel zeer soortenrijk en specifiek.

Het landschap kenmerkt zich door een kleinschalig patroon van verspreid liggende, met de hand gegraven rechthoekige kuilen, die door een wallekje worden omringd. De veldjes deden dienst als aardappelakker, hooiland of weide voor de geit en als bleek- of boetveld voor netten. Sommige veldjes zijn nu in gebruik als speelweide.

 Op de volgende kruising rechtdoor, de Vlewoscheweg blijven volgen. Bij een zijpad van rechts (kp22) rechtdoor naar beneden. Even verder op de splitsing rechts aanhouden en vervolgens na ca. 100 m linksaf. Daarna links aanhouden en vervolgens rechts aanhouden. Aan het eind, voorbij een bankje, rechtsaf richting woningen. Op de verharde weg (Churchillaan) linksaf (kp23). Rechtdoor over een parkeerplaats. Aan het eind verder rechtdoor lopen over een schelpenpad. Ga rechtsaf (met zicht op zee) een schelpenpad op (Dokter Helleboulevard).

*(Je kunt hier ook het duin afdalen naar het strand. Ga dan rechtsaf het strand op. Na 500 m, ter hoogte van de paviljoenen, weer terug lopen via de brede 'slag' naar de Boulevard. Rechtdoor, de hoofdstraat van Egmond volgen, Voorstraat. Vervolg de route bij *, drie regels hieronder.)*

 Vervolg van de route via de Boulevard: ga je ter hoogte van restaurant Van Speijk rechtsaf de hoofdstraat van Egmond in, Voorstraat.
* Steeds rechtdoor lopen, na 600 m, tegenover de tweede kerk (Nederlands Hervormd) ligt halte 'Busstation'.

Tip: in de duinen bij Boulevard Noord is sinds 2016 het Bunkermuseum gevestigd. Het museum Jansje Schong van de Stichting Egmond '40-'45 informeert over wat er in en rond Egmond gebeurde tijdens de oorlogsjaren. Zie ook www.egmond4045.nl

8. Egmond aan Zee

De geschiedenis van Egmond aan zee is gekoppeld aan de jonge duinen die ontstonden in de middeleeuwen. De hoge en brede duinen vormden voor de bewoners van de strandwallen meer landinwaarts een

barrière. Zij leefden namelijk van de zeevisserij. In het jaar 977 kreeg een aantal boeren van de abdij in Egmond toestemming om aan de kust een nieuw bestaan als visser op te bouwen: zo ontstond het dorp Egmond aan Zee. Zij visten met platte schepen, die vanaf het strand te water werden gelaten. Vanaf 1850 kwamen grotere schepen in de vaart en concentreerde de visvangst zich in grotere plaatsen met een haven. De visserij met scheepjes vanaf het strand ging ter ziele.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:

www.wandelnet.nl/wandelroute/124/Noord-Hollands-Duinreservaat/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 27/06/23